

Nieuwsbrief Leren- Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s):	Theo Compennolle & Theo Doreleijers
Titel:	Zit stil! Handleiding voor het opvoeden van overbeweeglijke en gedragsmoeilijke kinderen.
Uitgeverij:	Lannoo
Plaats:	Tielt
Jaar:	2002 (drieëntwintigste druk)
Pagina's:	172
ISBN-13:	978-90-209-4454-9

Een boek dat aan zijn drieëntwintigste uitgave toe is, hoeft eigenlijk niet meer voorgesteld of besproken te worden. Het heeft zijn waarde al bewezen. Toch merk ik dat het niet altijd bekend is bij hen die er heel wat kunnen aan hebben, de ouders of opvoeders van overbeweeglijke en gedragsmoeilijke kinderen. Dit lijkt me een voldoende reden om het boek opnieuw onder de aandacht te brengen.

De auteurs leggen in een uitgebreide inleiding uit waarom ze het boek geschreven hebben en wat ze ermee bedoelen. De nadruk ligt op het doen: het is een werkboek voor ouders en de mensen die samen met hen mee in staan voor de opvoeding van een kind, thuis en op school. Verder leggen ze uit hoe het boek moet gelezen worden en geven ze de lezer een woordenlijst mee die een aantal essentiële begrippen verklaart.

In het eerste hoofdstuk leggen de auteurs uit wat overbeweeglijkheid is en wat de meest voorkomende oorzaken zijn. Ze geven telkens een kort woordje uitleg bij de verschillende mogelijke oorzaken, zoals daar zijn: psychosociale oorzaken, erfelijke factoren, hersenbeschadiging, hersendysfunctie, voedselallergie of een combinatie van verschillende oorzaken. Ze stellen ook heel duidelijk dat de ernst van de uitingen afhankelijk is van verschillende omstandigheden, niet in het minst van de opvoeding. Voorbeelden en schema's verduidelijken het geheel. Belangrijk is echter wel dat ze extra benadrukken dat het niet altijd mogelijk is om de eigenlijke oorzaak te achterhalen, maar dat dit niet wegneemt dat onderzoek toch wel kan aangeven hoe de behandeling er moet uitzien.

De auteurs beschrijven in het tweede hoofdstuk een aantal principes waar ouders rekening moeten mee houden als ze hun kind een bepaald nieuw gedrag willen aanleren. In veertien verschillende stukjes vertalen ze deze principes in concrete oudertaal. Aan bod komen onder andere:

- (sociale) aanmoediging als voorwaarde tot leren;
- de rol van de context en de omstandigheden bij het uitlokken van het gewenste gedrag;
- de noodzaak om aanmoediging en ontmoediging van elkaar te scheiden.

Het derde hoofdstuk staat helemaal in het teken van het afleren van ongewenst gedrag. De auteurs leggen eerst uit hoe ongewenst gedrag in stand wordt gehouden en gaan uitgebreid in op de rol van straf. Verder reiken ze een aantal concrete hulpmiddelen aan die ouders kunnen gebruiken bij het afleren van ongewenst gedrag.

Tot en met het derde hoofdstuk hebben de auteurs nog geen specifieke aanpak voor overbeweeglijke kinderen (met ADHD) voorgesteld. Dit verandert vanaf hoofdstuk vier. In dit hoofdstuk geven de auteurs enkele adviezen die heel specifiek zijn voor de begeleiding van overbeweeglijke kinderen. Aan bod komt onder andere:

- het belang van eenvoud en structuur;
- het vermijden van afleiding en onnodige prikkels;

Nieuwsbrief Leren- Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- het belang van het voorbereiden van een overbeweeglijk kind op nieuwe situaties;
- het aanleren van zelfcontrole;
- het inschakelen van broers en zussen;
- het belang van fysieke en mentale ruimte waarin het kind mag uitrazen;
- het belang van een goede en nauwe samenwerking met de school.

Het vijfde hoofdstuk vult dit eigenlijk aan, omdat het helemaal in het teken staat van een ander principe bij de aanpak van overbeweeglijke kinderen, namelijk de eensgezindheid van de ouders. Dit wordt verderop in het hoofdstuk uitgebreid naar eensgezindheid tussen alle volwassenen die omgaan met het overbeweeglijke kind.

Pas in het zesde en laatste hoofdstuk gaan de auteurs dieper in op kinderen met ADHD. De kenmerken zoals ze in de DSM-IV staan worden opgesomd en kort toegelicht. Daarbij staan de auteurs uitgebreid stil bij de vele problemen die kinderen met ADHD kunnen ondervinden (coördinatieproblemen, concentratieproblemen, leerproblemen, ...). Ook de comorbiditeit van ADHD met andere problemen wordt besproken. Dit hoofdstuk besluit met de prognose voor kinderen en adolescenten met ADHD.

Dit boek helpt ouders van een overbeweeglijk kind (met ADHD) aardig op weg om het nog beter te begrijpen en nog consequenter te begeleiden. Alles wordt duidelijk uitgelegd en toegelicht met voorbeelden waar nodig. Hierdoor heeft het boek een zeer grote onmiddellijke toepasbaarheid.

[2009-01-25]